

ФІЛОСОФІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ БІЗНЕСМЕНА

Прийняття рішень, як і обмін інформацією, - складова частина будь-якої управлінської функції. Необхідність ухвалення рішення пронизує усе, що робить керуючий, формулюючи мету і домагаючись її досягнення. Тому розуміння природи прийняття рішень надзвичайно важливо для всякого, хто хоче процвітати в мистецтві керування [1, с. 138]. Перші теоретичні дослідження в області управління були зроблені саме філософами (Конфуцій, Сократ, Платон, Аристотель, Макіавеллі, Кант, Маркс, Вебер, Богданов і ін.). **Актуальність дослідження** полягає в тому, що кожна людина щодня приймає безліч рішень, які обумовлюють її поведінку в різних сферах життєдіяльності і, перш за все, в сфері трудової діяльності. Такі рішення являють собою сукупність реалізації всіх функцій, притаманних менеджменту – планування, організації, мотивації та контролю як за процесом здійснення прийнятих рішень, так і за досягнутим результатом (результатами). **Об'єктом дослідження** є особистість керівника. **Предметом дослідження** є вплив керівника на процес прийняття рішень. **Мета дослідження** - виявити особливості впливу керівника на процес прийняття рішень. Для реалізації цієї мети поставлені наступні **завдання**: виявити сутність прийняття управлінських рішень; розглянути функції прийняття управлінських рішень. Управлінське рішення - це результат конкретної управлінської діяльності менеджера. Вироблення і прийняття рішень - це творчий процес у діяльності керівників будь-якого рівня, що включає: вироблення і постановку цілі; вивчення проблеми на основі отриманої інформації; вибір і обґрунтування критеріїв ефективності (результативності) і можливих наслідків прийнятого рішення; обговорення з фахівцями різних варіантів рішення проблеми (завдання); вибір і формулювання оптимального рішення; прийняття рішення; конкретизацію рішення для його виконавців. Технологія менеджменту розглядає управлінське рішення як процес, що складається з трьох стадій: підготовка рішення; прийняття рішення; реалізація рішення. На стадії підготовки управлінського рішення проводиться економічний аналіз ситуації на мікро- і макrorівні, що включає пошук, збір і обробку інформації, а також виявляються і формулюються проблеми, які потребують вирішення. На стадії ухвалення рішення здійснюється розробка і оцінка альтернативних рішень і курсів дій, що проводяться на основі різноманітних розрахунків; відбір критеріїв вибору оптимального рішення; вибір і прийняття найкращого рішення. На стадії реалізації рішення приймаються заходи для конкретизації рішення і доведення його до виконавців, здійснюється контроль за ходом його виконання, вносяться необхідні корективи і дається оцінка отриманого результату від виконання рішення. Кожне управлінське рішення має свій конкретний результат, тому мета управлінської діяльності полягає в знаходженні таких форм, методів, засобів та інструментів, які могли б сприяти досягненню оптимального результату в конкретних умовах і обставинах [4]. На процес прийняття управлінських рішень впливає безліч факторів. Найважливішими з них є: ступінь ризику – завжди існує імовірність прийняття неправильного рішення, яке може несприятливо впливати на організацію. Ризик – фактор, який бізнесмени враховують свідомо або підсвідомо при прийнятті рішення, оскільки він пов'язаний із зростанням відповідальності; час, відведений для прийняття рішення – на практиці більшість керівників не мають можливості проаналізувати усі можливі альтернативи, відчуваючи дефіцит часу; політика організації – враховується суб'єктивний фактор при прийнятті рішення (статус, влада, легкість виконання тощо); ступінь підтримки керівника колективом – якщо порозуміння і підтримки інших керівників і підлеглих не вистачає, то проблему слід усувати за рахунок своїх особистих рис, які повинні сприяти виконанню прийнятих рішень; особисті якості бізнесмена – один з найбільш важливих факторів. До них відносять досвід, професійний рівень, психічні та психологічні особливості, організаторські здібності тощо. Прийняті рішення повинні ґрунтуватися на достовірній, поточній і прогнозованій інформації, аналізі всіх факторів, що впливають на рішення, з урахуванням передбачення його можливих наслідків. Керівники зобов'язані постійно і всебічно вивчати інформацію, що надходить для

підготовки і прийняття на її основі управлінських рішень, які необхідно погоджувати на всіх рівнях внутріфірмової ієрархічної піраміди управління. Для того щоб більше розкрити зміст управлінського рішення доцільно звернути увагу на ті функції, які воно виконує. Таких функцій виділяють три: керуюча, яка проявляється в тому, що будь яке рішення розробляється з орієнтуванням на певну стратегію управління соціально- економічною системою з урахуванням її довгострокової перспективи; при цьому найкращий результат досягається тоді коли рішення забезпечує реалізацію принципу: «що вигідно організації, то має бути вигідним і кожному окремому працівнику»; координуюча, яка визначає місце кожної ланки, кожного підрозділу, а також кожного працівника господарюючого суб'єкта у вирішенні завдань, поставлених управлінським рішенням, погоджує та взаємопов'язує їх дії та наявні ресурси у часі і в просторі; дія цієї функції забезпечує злагодженість дій трудового колективу, ритмічність виконання програми, яка визначена прийнятим рішенням; мобілізуюча полягає в тому, що управлінське рішення забезпечує заданий рівень активізації і трудового колективу, і окремих виконавців для досягнення результатів, визначених відповідним рішенням. Безперечно, що той чи інший менеджер, розробляючи певне управлінське рішення, завжди спирається не тільки на свої професійні (спеціальні) знання та життєвий досвід, але й значний масив теоретичних знань, накопичених вченими різних країн протягом багатьох століть (часто навіть не усвідомлюючи цього) [3]. Стиль управління - стійка система засобів, методів і форм впливу керівника з колективом, спрямована на виконання місії організації й обумовлена об'єктивними суб'єктивними факторами протікання управлінського процесу [2, с. 465]. Також важливим фактором є відповідальність за результати прийняття і виконання (чи невиконання) управлінського рішення.

Висновок: Управління - виключно широке і глибоке поняття, що охоплює процес специфічної активності, що має місце в живій природі, складних технічних системах і суспільстві. Управління є складним, діалектичним, системним феноменом. З метою здійснення найбільш успішного управління необхідно спільне використання не лише власного знання, а й життєвого досвіду, накопиченого вченими різних країн протягом багатьох століть.

Література

1. Мескон Майкл, Альберт Майкл, Хедоури Франклін. *Основи менеджмента / Перевод с англ.Общая редакция и вступительная статья доктора экономических наук Л.И.Евенок; Изд-во "Дело", 1997. – 704с.*
2. Парахина В.Н. *Основи теорії управління. Москва. Финансы и статистика. 2004. - 557 с*
3. *Управлінські рішення [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.naiu.kiev.ua/books/osnovu_menedjmentu/files/Tema_3.pdf*
4. *Філософські засади прийняття управлінських рішень//Національна академія внутрішніх справ//[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.naiu.kiev.ua/books/fpu/lections/lecture6.html>*
5. *Ковтун І. Один із аспектів взаємодії релігії та суспільства [Електронний ресурс]/ Ігор Ковтун*
6. *Ковтун І. Про «онтологічне» підґрунтя поняття буття Електронний ресурс]/ Ігор Ковтун*
7. *Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: монографія/Т.В.Гончарук, Н.В.Гнасевиц, М.І.Гурик, О.М.Рудакевич, Р.Ю.Чигур, М.Л.Шумка; за ред.. професора О.М.Рудакевича. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 256с.*
8. *Гончарук, Т. В. Філософія сучасного українця у форматі інноваційного суспільства / Т. В. Гончарук // Наукові записки. Сер. Філософія. – Острозька національний університет «Острозька академія», 2011. – Вип. 9.*
9. *Гончарук, Т. Персоналістська філософія та її різновиди / Т. Гончарук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Філософія. – 2005. – № 13. – С. 26-30.*